

munsku), ani krajského súdu v Prešove v tom, že by falšovanie občianskej legitimácie (teda podľa práva platného v zemiach historických zločin podľa § 199, písm. d) tr. z. a podľa práva platného na Slovensku zločin falšovania verejnej listiny podľa § 391 tr. z.) bolo spáchané v obvode krajského súdu trestného v Brne.

Zo spisov neľze zistiť, že by obvinený falšovanú občiansku legitimáciu bol niekde v obvode krajského súdu trestného v Brne použil, alebo snažil sa použiť, lebo ku skutkovej podstate zločinu podľa § 199, písm. d) tr. z. býv. rak. sa žiada upotrebenie falšovanej verejnej listiny, ale možno z nich zistiť, že tak učinil v Prešove dňa 4. januára 1938, keď bol policajným nadstrážnikom J. legitimovaný, a neľze preto tvrdiť, že by v obvode krajského súdu trestného v Brne bol spáchal zločin podľa § 199, písm. d) tr. z., alebo aspoň pokus tohoto zločinu.

Podľa § 391 tr. z. je falšovanie verejnej listiny dokončené úmyselným vyhotovením padelku, alebo porušením pravej verejnej listiny zmenením jej obsahu, keď z toho vznikne alebo môže vzniknúť niekomu právna ujma. Možnosť vzniku tejto právnej ujmy v tomto prípade nastala predložením falšovanej občianskej legitimácie policajnému orgánu v Prešove. Preto treba mať za to, že trestný čin podľa § 391 tr. z. bol spáchaný v Prešove a je preto k pokračovaniu dotyčne obidvoch činov obvineného podľa § 16, odst. 1, hľadiac na § 19, odst. 1 tr. p., príslušný krajský súd v Prešove.

Ponevác však obvinený je vo vyšetrovacej väzbe v týchto veciach u krajského súdu trestného v Brne, ku spáchaniu trestných činov sa doznal, takže predvolať svedkov z Prešova nie je potrebné, eskortovanie obžalovaného do väznice krajského súdu v Prešove bolo by spojené jak s nebezpečím úteku, tak s nepomernými nákladmi, sú tu dôležité dôvody v smysle § 29 tr. p. pre odňatie tejto trestnej veci príslušnému súdu v Prešove a prikázanie jej krajskému súdu trestnému v Brne.

### Čís. 6156.

Ve smyslu § 531, písm. a) tr. zák. má »užitek v rukou« pachatel, který sice již nemá v rukou věc, trestným činem získanou, jenž však může disponovati věcí za ni získanou nebo protihodnotou, kterou si zjednal za tuto věc.

Pachatel, který penězi získanými trestným činem zaplatil své dluhy, má jen tehdy »užitek v rukou«, mohl-li dluhy zaplatiti z jiného svého majetku, který mu tak zůstal a který, nebo jehož hodnotu má k dispozici v době před vyhlášením rozsudku.

(Rozh. ze dne 11. března 1938, Zm II 499/37.)

Nalézací soud uznal obžalovaného vinným přečinem podle § 3, odst. 3 zákona čís. 178/1924 Sb. z. a n. Nejvyšší soud jako

soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného, zrušil rozsudek prvního soudu v celém rozsahu a vrátil věc nalézacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

### Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti nelze upřít úspěch, když výroku nalézacího soudu o tom, že trestnost činu stěžovateli za vinu kladeného nezanikla promlčením, vytýká po stránce skutkové rozpor se spisy, správně nedostatek důvodů a po stránce právní právně pochybený výklad § 531, písm. a) tr. z.

Podle odůvodnění rozsudku nenastalo promlčení, ježto obžalovaný prý má dosud v rukou přijatý užitek a tento jeho finanční prospěch jeví se v jeho hospodářské rozvaze, v jeho účtu zisku a ztrát, v jeho denníku a pokladní knize jako aktivum, jež vyrovnává různé závazky obžalovaného a jež by obžalovaný musil vyrovnati, resp. zaplatiti z jiných svých aktiv, třeba i prodejem svých movitostí a nemovitostí neb zápůjčkami a jinými prostředky, kdyby tohoto aktiva nebylo. Po stránce skutkové je vadnost tohoto výroku zřejmá; neboť dovolává se okolností, které při hlavním přeličení nebyly přivedeny na přetřes, a důkazů, které ani v předběžném řízení ani při hlavním přeličení nebyly provedeny, ke kterým tedy nalézací soud podle § 258, odst. 1 tr. ř. nemá přihlížeti při rozsuzování věci.

Pokud tu jde snad o úvahu všeobecnou, reagující na obhajobu obžalovaného při hlavním přeličení, že z provise dnes (31. května 1937) již vůbec nic nemá, že všech částek přijatých použil na zaplacení dluhů vzniklých z likvidace fy N. a spol., jak je patrné z bilance, kterou předložil k svému podání ze dne 8. února 1936, a na jeho údaje o svých osobních poměrech, že je nyní bez zaměstnání a že žije z podpor svého bratra a příbuzných, že má dřevěný domek v ceně asi 25.000 Kč a dvě vkladní knížky na jméno dětí, na kterých je vloženo 12.000 Kč, pak zrači se v oné úvaze právní pochybený názor o ustanovení § 531, písm. a) tr. z.

Podle tohoto ustanovení vyžaduje se k promlčení, aby pachatel z trestného činu neměl již žádného užitku v rukou. Ježto zákon tu nemluví o věci trestným činem získané, nýbrž užívá výrazu »užitek«, nemůže nastati promlčení, když pachatel onu věc sice v rukou již nemá, může však ještě disponovati věcí za ni získanou nebo protihodnotou, kterou za tuto věc zjednal (srov. rozh. č. 4047 Sb. n. s.). Musí to býti užitek hmotný, v penězích odhadnutelný a nikoliv užitek immateriální (rozh. č. 1074 Sb. n. s.), u kterého se nedá mluvíti o tom, že jej pachatel má ještě v rukou, jak to zákon § 531, písm. a) tr. z. vyžaduje. Z toho plyne, že pachatel, který penězi získanými trestným činem zaplatil svoje dluhy, má užitek ve smyslu § 531, písm. a) tr. zák. ještě v rukou jen, když v době zaplacení dluhů měl k dispozici ještě jiné

věci, buď peníze nebo jiné věci movité (v nejširším smyslu slova), nebo věci nemovité, kterými přímo nebo nepřímo zpeněžením jich mohl tyto dluhy zaplatiti, kterých pachatel však nepoužil k zaplacení, ježto použil k zaplacení peněz trestným činem získaných, a které nebo jejichž protihodnotu má ještě v době před vynesením rozsudku »v rukou«, t. j. k dispozici. Rozsudek potřebné zjištění v tom směru neobsahuje, naopak plyne z toho, že neuvádí dobu, za kterou byla zřízena hospodářská rozvaha a z jakých peněz stěžovatel movité a nemovité věci nabyt a kdy se tak stalo, že si neuvědomuje správný výklad zákona.

Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek, pokud se týká stěžovatele ve smyslu § 5, odst. 1 zák. čís. 3/1878 ř. z. v celém rozsahu zrušiti a pro nedostatek zjištění rozhodných okolností věc vrátiti prvému soudu k novému projednání a rozhodnutí, aniž bylo třeba se obíratí dalšími námitkami stížností vznesenými.

### Čís. 6157.

**Doba náhradního trestu na svobodě za nedobytný trest peněžitý, uložený za přestupek, nesmí nikdy přesahovati čtrnáct dní.**

(Rozh. ze dne 12. března 1938, Zm II 100/38.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku krajského soudu v N. ze dne 9. června 1933, č. j. Tk I 354/32-7, takto právem: Rozsudkem krajského soudu v N. ze dne 9. června 1933, č. j. Tk I 354/32-7, pokud jím byl obžalovanému A. při odsouzení za přestupek podle § 477 tr. z. uložen za nedobytný trest peněžitý ve výši 1.000 Kč náhradní trest vězení v trvání delším čtrnácti dnů, totiž tři měsíců, byl porušen zákon v ustanovení § 8, odst. 3 zák. č. 31/1929 Sb. z. a n. Tento výrok o době trvání náhradního trestu se zrušuje a obžalovanému A. se ukládá náhradní trest vězení v trvání čtrnácti dnů. Zároveň se vyslovuje, že tento trest je započtenou zajišťovací a vyšetřovací vazbou odpykán.

### D ů v o d y:

Pravoplatným rozsudkem krajského soudu v N. ze dne 9. června 1933, č. j. Tk I 354/32-7 byl obžalovaný A. uznán vinným přestupkem koupě podezřelých věcí podle § 477 tr. z. a odsouzen podle § 477 tr. z. k peněžitě pokutě 1.000 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na tři měsíce nepodmínečně. Podle § 55 a) (§ 266 a) tr. z. započtena mu do trestu zajišťovací a vyšetřovací vazba od 3. června 1931 7 hod. do 22. července 1931 13 hod. 30 min. Obžalovaný uloženou mu peněžitou pokutu nezaplatil, nucené vymáhání její nevedlo k cíli, takže nastupuje náhradní trest na svobodě, jehož výkon by bylo naříditi.